

Udførelse af aktiviteter

Forslag til målemetoder til vurdering af funktionsevnen hos børn og unge med cerebral parese.

Folder 7 af 8

Denne folder er en del af et fagligt inspirationsmateriale, der er udviklet af:

Dansk Selskab for Pædiatrisk Fysioterapi
Ergoterapifagligt Selskab Børn og Unge

Materialet er finansieret af satspuljen for træning af børn og unge med svært fysisk handicap efter anbefaling fra Sundhedsstyrelsen.

Det faglige inspirationsmateriale består af en række foldere, der giver eksempler på fysioterapi og ergoterapi til børn og unge med cerebral parese samt beskriver målemetoder til vurdering af funktionsevnen hos børn og unge med cerebral parese.

Formålet med materialet er at inspirere fagpersoner til, hvordan de kan anvende de indsatser, målemetoder, som beskrives i National klinisk retningslinje for fysioterapi og ergoterapi til børn og unge med nedsat funktionsevne som følge af cerebral parese - 9 udvalgte indsatser (NKR). Endvidere at fremme en evidensbaseret praksis, hvor barn og forældres forudsætninger og præferencer, fagpersonens erfaringer, rammerne for klinisk praksis og den bedst tilgængelige evidens inddrages i kliniske beslutninger.

Fagligt inspirationsmateriale består af 2 serier:

Serie 1 Eksempler på fysioterapi og ergoterapi til børn og unge med nedsat funktionsevne som følge af cerebral parese består af 9 foldere. Folderne giver eksempler på anvendelse af de indsatser, der beskrives i National klinisk retningslinje for fysioterapi og ergoterapi til børn og unge med nedsat funktionsevne som følge af cerebral parese - 9 udvalgte indsatser.

Serie 2 "Forslag til målemetoder til vurdering af funktionsevnen hos børn og unge med cerebral parese", består af 8 foldere. I folderne beskrives målemetoder der kan anvendes til vurdering af funktionsevnen hos børn og unge med cerebral parese.

Af hensyn til læsevenligheden 'børn' i betydningen 'børn og unge'.

Denne folder er nr. 7 af 8 i serien *"Forslag til målemetoder til vurdering af funktionsevnen hos børn og unge med cerebral parese"*.

Kort om målemetoder

Formålet med denne folder er at motivere fysioterapeuter og ergoterapeuter til at anvende standardiserede målemetoder til at klassificere børn med cerebral parese, afdække funktionsevne og funktionsevnenedsættelse samt til at evaluere indsatser. Måleredskaberne er ikke evidensvurderede i forbindelse med udarbejdelsen af NKR CP, men er valgt på baggrund af konsensus i arbejdsgruppen.

Generelle gode råd ved anvendelse af målemetoder:

- Sæt mål for indsatsen og vælg metoden derudfra. Det kan være en fordel at planlægge evalueringen allerede ved opstart af forløb.

- Vær opmærksom på, at barnets og forældrenes mål for indsatsen ikke nødvendigvis er identiske.

- Afsæt tid og ressourcer til implementering af nye målemetoder.

Læs manualen grundigt, afprøv eventuelt på børn uden handicap og søg vejledning fra en kollega, der allerede anvender metoden.

Udførelse af aktiviteterne

Barnets udførelse af aktiviteter kan vurderes med:

Pediatric Evaluation of Disability Inventory (PEDI)

PEDI er et tværfaglig redskab, som kortlægger barnets funktionelle færdigheder indenfor personlig pleje, mobilitet og sociale færdigheder, grad af hjælpebehov og behov for hjælpemidler og/eller tilpasning af omgivelser for at aktiviteter kan gennemføres. PEDI er relevant at anvende til børn i alderen 1/2 - 7 år.

Der er udviklet en ny elektronisk udgave af PEDI, kaldet PEDI-CAT, som endnu ikke er oversat til dansk.

Læs mere her: <http://www.etf.dk/5212/>

Canadian Occupational Performance Measure (COPM)

COMP kan anvendes til at måle barnets eller forældrenes vurdering af, hvordan aktiviteter udføres, og hvor tilfredse de er med udførelsen. COPM identificerer, hvilke aktiviteter barn og/eller forældre ønsker at forbedret.

Klinisk relevans: En forskel i rawscore på 2.0

Læs mere her: <http://www.etf.dk/copm/>
Hvor manual og skema kan downloades.

Der er udviklet et dansk COMP-værtøj til børn i alderen 0-3 år som frit kan downloades på ovenstående hjemmeside.

Assisting Hand Assessment (AHA)

Assisting Hand Assessment måler og beskriver, hvor effektivt børn med en unilateral dysfunktion bruger den afficerede hånd i bimanuelle aktiviteter. AHA består af 22 items og er standardiseret til børn med unilateral cerebral parese eller plexus brachialis læsion.

Alder: 18 mdr. – 12 år.

Brug af testen kræver gennemførelse af AHA-kursus samt efterfølgende kalibrering.
Klinisk relevans: En ændring i raw score på 4 (0,97 logits).

Redskabet er udviklet på Karolinska Institutet i Stockholm.

Læs mere her: <http://www.ahanetwork.se>

Assessment of motor and process skills (AMPS)

Formålet med AMPS er at vurdere kvaliteten af barnets udførelse af daglige og personlige aktiviteter. Aktiviteterne vælges af barn/forældre. Kvaliteten af aktivitetsudførelsen vurderes ved at måle graden af fysisk anstrengelse, effektivitet, sikkerhed og selvstændighed i forhold til 16 motoriske og 20 procesmæssige færdigheder.

Alder: Børn over 3 år, unge, voksne og ældre.

Brug af testen kræver, at ergoterapeuten deltager i et AMPS-kursus samt efterfølgende kalibrering.

Læs mere: <http://www.etf.dk/4299/> og <http://www.amps-danmark.dk/>

The School Assessment of Motor and Process Skills (School AMPS)

School AMPS er et validt observationsredskab, som kan anvendes til at vurdere kvaliteten af aktivitetsudførelsen hos børn ved aktiviteter, som almindeligvis foregår i klasseværelset eller ved et bord i børnehaven. Kvaliteten vurderes ved scoring af 16 motoriske og 20 procesmæssige færdigheder.

Alder: 3 - 12 år, dog op til 16 år for børn med funktionsnedsættelser.

Brug af testen kræver, at ergoterapeuten deltager i et School-AMPS-kursus samt efterfølgende kalibrering.

Læs mere: <http://www.etf.dk/5213/> og <http://www.amps-danmark.dk/>

Abilhand - Kids

Måler barnets evne til at udføre daglige aktiviteter, som kræver brug af begge hænder. Abilhand - Kids er udviklet til børn med CP, og egnet fra 6 - 15 år. Det består af et spørgeskema til barn/forældre og har 21 items som scores på en 3 point skala (impossible, difficult, easy). Det er oversat til svensk og kan scores online.

Kan frit downloades på:
<http://www.rehab-scales.org/abilhand-kids.html>

Water Orientation Test of Alyn (WOTA)

Målemetoden kan anvendes til at udrede barnets tilvænning til vand og færdigheder i vand for børn med særlige behov. Målemetoden er valideret til børn med cerebral parese og findes i to udgaver: WOTA 1, for børn, som kan følge instrukser, og WOTA 2, for børn under 3 år og ældre børn med nedsat kognitiv funktionsevne. Målemetoden består af 27 Items, der omhandler basisorientering og færdigheder i vand.

Swimming Independent Measure (S.W.I.M.)

Måleredskabet anvendes til at udrede graden af tilvænning til vand og færdigheder i vand. Målemetoden består af 11 Items, der omhandler udvikling af vandtilvænning, åndedrætskontrol, balance, rotationer om kroppens akser, svømmefærdigheder samt selvstændighed i og op af vandet.

S.W.I.M. er udviklet i England af fysioterapeut Kim Peacock i 1993 og revideret i 2011. Redskabet udgives af Halliwick Association of

Swimming Therapy, England

S.W.I.M. test og DVD kan købes ved henvendelse til Halliwick Samarbejdet i Danmark på www.hasam.dk.

Referencer

Stahlhut M, Christensen J, Aadahl M: Applicability and intrarespondent reliability of the pediatric evaluation of disability inventory in a random Danish sample. *PediatrPhysTher* 2010, 22(2):161-169.

Law M, Baptiste S, Carswell A, McColl MA, Polatajko H, Poll N: Canadian Occupational Performance Measure.

Dansk oversættelse: Andersen A, Ross U, Tjørnov J, Wæhrens E 2000, revideret af Larsen AE 2007: http://www.etf.dk/fileadmin/bruger_upload/dokumenter/FAG_FORSKNING/Redskaber/COPM-manual_revideret_version_af_3._udgave_-_december_2007.pdf

Krumlinde-Sundholm L, Holmefur M, Kottorp A, Eliasson AC: The assisting hand: current evidence of validity, reliability and responsiveness to change. *Dev Med Child Neurol* 2007; 49(4): 259-64

Fisher A, Jones KB: "Assessment of Motor and Process Skills"; Vol. 1 & 2 Seventh Edition, Three Star Press, Inc.

Munkholm M, Löfgren B, Fisher A. G; Reliability of the School AMPS Measures. *Scandinavian Journal of Occupational therapy* (2010)

Erfaringer med anvendelse i klinisk praksis

PEDI og COPM er gode at anvende til at inddrage barn og familie i beskrivelsen af barnets funktionsevnenedsættelser og til at sætte mål for indsatsen.

Materialet er udviklet af:

Ergoterapeut Marianne Castmar-Jensen
Ergoterapeut Therese Nielsen
Ergoterapeut Signe Gerd Lassen
Fysioterapeut Anne Willads
Fysioterapeut Nete Wellendorf
Fysioterapeut Lone Nielsen
Fysioterapeut Helle Mätzke Rasmussen

Ergoterapeut Vibeke Forchhammer
Ergoterapeut Helle Poulsen
Fysioterapeut Pia Zink Drivsholm
Fysioterapeut Bodil Føns
Fysioterapeut Mette Thomasberg
Fysioterapeut Lotte Slot Jensen
Illustrationer: Tegner Lars-Ole Nejstgaard